

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 111 на МС от 25.06.2018 г. за приемане на
Списък със защитените от държавата специалности от професии, на
критериите за определянето им и на условията и реда за
допълнително финансиране за издръжка на паралелки за
придобиване на квалификация по защитени специалности от
професии и специалности от професии, по които е налице очакван
недостиг от специалисти на пазара на труда**

Обн. - ДВ, бр. 54 от 29.06.2018 г., в сила от 29.06.2018 г.
МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
ПОСТАНОВИ:

Чл. 1. С постановлението се приемат:

1. критериите за определяне на защитените от държавата специалности от професии;
2. Списъкът на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2018/2019 година съгласно приложение № 1;
3. условията и редът за актуализиране на Списъка на защитените от държавата специалности от професии;
4. Списъкът със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2018/2019 година съгласно приложение № 2;
5. условията и редът за допълнителното финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности от професии, за които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

Чл. 2. Определени специалности от професии от списъка по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение се утвърждават като защитени от държавата специалности от професии на областно ниво, ако отговарят едновременно на следните критерии:

1. уникалност по териториален признак - когато обучението по специалността от професията се осъществява в не повече от четири държавни и/или общински училища по чл. 38, ал. 1, т. 3 - 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, намиращи се на територията на различни административни области в страната;
2. уникалност по съдържателен признак - когато съдържанието на обучението по специалността от професията в частта специфична професионална подготовка се различава с не по-малко от 75 на сто от съдържанието на обучението в частта специфична професионална подготовка по другите специалности от професиите от списъка по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 3. Определена специалност от професия се предлага за утвърждаване като защитена от държавата специалност от професия при наличие в административната област на държавни и/или общински училища, в които са осигурени материално-техническа база и квалифицирани обучаващи за осъществяване на професионалната подготовка в съответствие с държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията.

Чл. 4. Министерството на образованието и науката изготвя ежегодно в срок до 30 юли предложение за актуализиране на Списъка на защитените от държавата специалности с включване на нови специалности от професии, които отговарят на критериите по чл. 2 и изискванията по чл. 3, и/или изключване на специалности от професии и го изпраща на министерствата и организациите по чл. 5.

Чл. 5. Въз основа на предложението по чл. 4 ежегодно в срок до 31 август Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, отрасловите министерства и организациите на работодателите

изготвят предложения за актуализиране на Списъка на защитените специалности от професии и ги изпращат в Министерството на образованието и науката.

Чл. 6. Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, отрасловите министерства и организациите на работодателите ежегодно в срок до 31 август може да изготвят предложения за включването на специалности от професии, по които има очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, в Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, и ги изпращат в Министерството на образованието и науката.

Чл. 7. (1) Към министъра на образованието и науката се създава междуведомствена комисия с численост не по-малка от 5 лица, съставена от представители на Министерството на образованието и науката и Министерството на труда и социалната политика, която ежегодно в срок до 30 септември извършва:

1. преглед на действащия Списък на защитените от държавата специалности от професии за предходната учебна година и предложенията по чл. 5 и при съответствието им с критериите по чл. 2 и с изискванията по чл. 3 ги обобщава, като изготвя проект на актуализиран списък;

2. преглед на действащия Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, и предложенията по чл. 6 и изготвя проект на актуализиран списък.

(2) При несъответствие на предложение по чл. 5 с критериите по чл. 2 и с изискванията по чл. 3 междуведомствената комисия не включва предложението в проекта на актуализирания Списък на защитените от държавата специалности от професии, за което писмено уведомява предложителя.

(3) Специалностите от професии, включени в Списъка на защитените от държавата специалности от професии, не се включват в Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

(4) Проектите на Списъка със защитените от държавата специалности от професии и на Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, се предлагат от министъра на образованието и науката за приемане от Министерския съвет.

Чл. 8. Списъкът със защитените от държавата специалности от професии и Списъкът със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, се актуализират ежегодно до края на октомври и се прилагат от следващата учебна година.

Чл. 9. (1) Обучението по защитена от държавата специалност от професия се извършва по осъществен държавен прием в паралелка с най-малко 9 ученици.

(2) (В сила от учебната 2018 - 2019 година) За издръжка на паралелка по ал. 1 в държавните или в общинските училища по чл. 38, ал. 1, т. 3 - 5 от Закона за предучилищното и училищното образование се осигурява допълнително финансиране, когато броят на учениците е по-малък от 18 ученици.

(3) (В сила от учебната 2018 - 2019 година) Допълнителното финансиране по ал. 2 се осигурява за целия срок на обучение и е в размер 85 на сто от стандарта за ученик в паралелка за професионална подготовка по съответното професионално направление в дневна форма на обучение - за разликата между 18 ученици и действителния брой ученици в паралелката, но за не повече от 12 ученици.

Чл. 10. (1) Обучението по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, се извършва по осъществен държавен прием в паралелка с най-малко 12 ученици.

(2) (В сила от учебната 2018 - 2019 година) За издръжка на паралелка по ал. 1 в държавните или в общинските училища по чл. 38, ал. 1, т. 3 - 5 от Закона за предучилищното и училищното образование се осигурява допълнително финансиране:

1. в размер 15 на сто от стандарта за паралелка за всяка паралелка с обучение по ал. 1, и

2. в размер 15 на сто от стандарта за ученик в паралелка за професионална подготовка по съответното професионално направление - за действителния брой ученици в паралелката по ал. 1.

(3) (В сила от учебната 2018 - 2019 година) При брой на учениците в паралелка, по-малък от 18, освен средствата по ал. 2 се осигурява допълнително финансиране за срока на обучението в размер 50 на сто от стандарта за ученик в паралелка за професионална подготовка по съответното професионално направление в дневна форма на обучение - за разликата между 18 ученици и действителния брой ученици в паралелката, но за не повече от 10 ученици.

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на постановлението „Очакван недостиг на специалисти на пазара на труда“ е дисбалансът между броя на осигурените по трудови правоотношения лица по длъжности от Националната класификация на професиите и длъжностите 2011 и броя на учениците, обучавани от VIII до XII клас в професионални паралелки в държавните и/или в общинските училища по чл. 38, ал. 1, т. 3 - 5 от Закона за предучилищното и училищното образование по специалности от професии, съответстващи на длъжностите и единичните групи, в съотношение на първата към втората група лица най-малко две към едно.

Заключителни разпоредби

§ 2. Постановлението се приема на основание чл. 6а, ал. 2 и чл. 59, ал. 8 от Закона за професионалното образование и обучение и чл. 282, ал. 15 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 3. Списъците по чл. 1, т. 2 и 4 и допълнителното финансиране по чл. 8, ал. 2 и 3 и чл. 9, ал. 2 и 3 се прилагат от учебната 2018 - 2019 година за учениците, приети в VIII клас по държавния прием.

§ 4. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на разпоредбите на чл. 9, ал. 2 и 3 и чл. 10, ал. 2 и 3, които влизат в сила от учебната 2018 - 2019 година.

Министър-председател: Бойко Борисов

Главен секретар на Министерския съвет: Веселин Даков

Приложение № 1 към чл. 1, т. 2
Списък на защитените от държавата специалности от професии за
учебната 2018/2019 г.

№ по ред	Код	Специалност	Код	Професия	СПК	Код	Професионално направление
1.	2130301	Полиграфия	213030	Полиграфист	III	213	Аудио-визуални изкуства и техники; производство на медийни продукти
2.	2150601	Каменоделство	215060	Каменоделец	II	215	Приложни изкуства и занаяти
3.	5210414	Металообработващи машини	521040	Машинен монтьор	II	521	Машиностроене, металообработване и металургия
4.	5210702	Металургия на цветните метали	521070	Техник-металург	III	521	Машиностроене, металообработване и металургия
5.	5210504	Лазерна и оптична техника	521050	Техник на прецизна техника	III	521	Машиностроене, металообработване и металургия
6.	5210501	Измервателна и организационна техника	521050	Техник на прецизна техника	III	521	Машиностроене, металообработване и металургия
7.	5220107	Електрообзавеждане на електрически превозни средства за градски транспорт	522010	Електротехник	III	522	Електротехника и енергетика
8.	5220105	Електрообзавеждане на железопътна техника	522010	Електротехник	III	522	Електротехника и енергетика
9.	5220104	Електрообзавеждане на кораби	522010	Електротехник	III	522	Електротехника и енергетика
10.	5220309	Топлотехника – топлинна, климатична, вентилационна и хладилна техника	522030	Техник на енергийни съоръжения и инсталации	III	522	Електротехника и енергетика
11.	5220302	Ядрена енергетика	522030	Техник на енергийни съоръжения и инсталации	III	522	Електротехника и енергетика
12.	5230704	Осигурителни и комуникационни системи в жп инфраструктура	523070	Техник по автоматизация	III	523	Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника
13.	5240109	Технология на целулозата, хартията и опаковките	524010	Химик-технолог	III	524	Химични продукти и технологии
14.	5250603	Пристанищна механизация	525060	Монтьор на подемно-транспортна	II	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни

№ по ред	Код	Специалност	Код	Професия	СПК	Код	Професионално направление
				техника			средства
15.	5410202	Производство и преработка на мляко и млечни продукти	541020	Оператор в хранително-вкусовата промишленост	II	541	Хранителни технологии
16.	5410104	Производство на месо, месни продукти и риба	541010	Техник-технолог в хранително-вкусовата промишленост	III	541	Хранителни технологии
17.	5420101	Компютърно проектиране и десениране на тъкани площни изделия	542010	Десенатор на текстил	III	542	Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи
18.	5420601	Конструирание, моделиране и технология на обувни изделия	542060	Моделиер-технолог на обувни и кожено-галантерийни изделия	III	542	Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи
19.	5440501	Маркшайдерство	544050	Маркшайдер	III	544	Минно дело, проучване и добив на полезни изкопаеми
20.	5440102	Обогатителни, преработващи и рециклиционни технологии	544010	Минен техник	III	544	Минно дело, проучване и добив на полезни изкопаеми
21.	5820404	Дограма и стъклопоставяне	582040	Строител-монтажник	II	582	Строителство
22.	5820601	Строител на пътища, магистрали и съоръжения към тях	582060	Пътен строител	II	582	Строителство
23.	6210502	Говедовъдство	621050	Животновъд	II	621	Растениевъдство и животновъдство
24.	6210302	Полевъдство	621030	Растениевъд	II	621	Растениевъдство и животновъдство
25.	6210406	Пчеларство и бубарство	621040	Техник-животновъд	III	621	Растениевъдство и животновъдство
26.	6210103	Трайни насаждения	621010	Техник-растениевъд	III	621	Растениевъдство и животновъдство
27.	8400601	Експлоатация на пристанищата и флота	840060	Организатор по експлоатация на пристанищата и флота	III	840	Транспортни услуги
28.	8400102	Корабоводене – речно	840010	Корабоводител	III	840	Транспортни услуги
29.	8401101	Спедиция, транспортна и складова логистика	840110	Спедитор-логистик	III	840	Транспортни услуги

Приложение № 2 към чл. 1, т. 4
Списък на специалности от професии с очакван недостиг от
специалисти на пазара на труда

№ по ред	Код	Професионално направление	Код	Професия	Код	Специалност
1.	346	Секретарски и административни офис дейности	346030	Деловодител	3460301	Деловодство и архив
2.	521	Машиностроене, металообработване и металургия	521010	Машинен техник	5210118	Машини и съоръжения за химическата и хранително-вкусовата промишленост
3.	521	Машиностроене, металообработване и металургия	521010	Машинен техник	5210119	Машини и съоръжения в текстилната, обувната и дървообр. промишленост
4.	521	Машиностроене, металообработване и металургия	521010	Машинен техник	5210120	Машини и съоръжения за добивната промишленост и строителството
5.	521	Машиностроене, металообработване и металургия	521020	Техник-приложник	5210202	Промишлена естетика и дизайн
6.	521	Машиностроене, металообработване и металургия	521030	Машинен оператор	5210301	Металорежещи машини
7.	521	Машиностроене, металообработване и металургия	521030	Машинен оператор	5210303	Машини и съоръжения за заваряване
8.	521	Машиностроене, металообработване и металургия	521040	Машинен монтьор	5210415	Машини и съоръжения за химическата и хранително-вкусовата промишленост
9.	521	Машиностроене, металообработване и металургия	521090	Заварчик	5210901	Заваряване
10.	521	Машиностроене, металообработване и металургия	521100	Стругар	5211001	Стругарство
11.	522	Електротехника и енергетика	522010	Електротехник	5220101	Електрически машини и апарати
12.	522	Електротехника и енергетика	522020	Електромонтьор	5220201	Електрически машини и апарати
13.	522	Електротехника и енергетика	522020	Електромонтьор	5220204	Електрообзавеждане на производството
14.	522	Електротехника и енергетика	522020	Електромонтьор	5220207	Електрообзавеждане на транспортна техника
15.	522	Електротехника и енергетика	522020	Електромонтьор	5220209	Електрообзавеждане на подемна и асансьорна

№ по ред	Код	Професионално направление	Код	Професия	Код	Специалност
						техника
16.	522	Електротехника и енергетика	522020	Електромонтьор	5220211	Електродомакинска техника
17.	522	Електротехника и енергетика	522040	Монтьор на енергийни съоръжения и инсталации	5220401	Топлоенергетика
18.	522	Електротехника и енергетика	522040	Монтьор на енергийни съоръжения и инсталации	5220406	Газова техника
19.	522	Електротехника и енергетика	522040	Монтьор на енергийни съоръжения и инсталации	5220408	Възобновяеми енергийни източници
20.	524	Химични продукти и технологии	524040	Лаборант	5240401	Технологичен и микробиологичен контрол в химични производства
21.	524	Химични продукти и технологии	524040	Лаборант	5240402	Технологичен и микробиологичен контрол в хранително-вкусови производства
22.	524	Химични продукти и технологии	524060	Химик-оператор	5240601	Технология на неорганичните вещества
23.	524	Химични продукти и технологии	524060	Химик-оператор	5240606	Технология на полимерите
24.	524	Химични продукти и технологии	524090	Работник в полимерните производства	5240901	Преработване на полимери
25.	524	Химични продукти и технологии	524120	Оператор в силикатните производства	5241201	Технология на стъklarското производство
26.	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	525010	Техник по транспортна техника	5250101	Автотранспортна техника
27.	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	525010	Техник по транспортна техника	5250102	Пътностроителна техника
28.	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	525020	Монтьор на транспортна техника	5250201	Автотранспортна техника
29.	525	Моторни превозни средства, кораби и	525020	Монтьор на транспортна	5250202	Пътностроителна техника

№ по ред	Код	Професионално направление	Код	Професия	Код	Специалност
		въздухоплавателни средства		техника		
30.	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	525050	Техник по подемно-транспортна техника	5250501	Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства
31.	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	525060	Монтьор на подемно-транспортна техника	5250601	Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства
32.	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	525060	Монтьор на подемно-транспортна техника	5250602	Подемно-транспортна техника с електроздвижване
33.	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	525070	Техник по железопътна техника	5250701	Локомотиви и вагони
34.	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	525110	Корабен монтьор	5251101	Корабни машини и механизми
35.	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	525110	Корабен монтьор	5251103	Ремонт на кораби
36.	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	525140	Корабостроителен техник	5251401	Корабостроене
37.	541	Хранителни технологии	541030	Хлебар-сладкар	5410301	Производство на хляб и хлебни изделия
38.	541	Хранителни технологии	541050	Работник в хранително-вкусовата промишленост	5410501	Хранително-вкусова промишленост
39.	542	Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи	542050	Оператор в производството на облекло	5420501	Производство на облекло от текстил
40.	542	Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи	542070	Оператор в производство на обувни и кожено-галантерийни изделия	5420701	Производство на обувни изделия
41.	543	Производствени технологии – дървесина, хартия, пластмаси и стъкло	543010	Техник-технолог в дървообработването	5430101	Мебелно производство
42.	543	Производствени	543020	Оператор в	5430203	Производство на

№ по ред	Код	Професионално направление	Код	Професия	Код	Специалност
		технологии – дървесина, хартия, пластмаси и стъкло		дървообработването		тапицирани изделия
43.	524	Химични продукти и технологии	544020	Оператор в минната промишленост	5440203	Обогатяване на полезни изкопаеми
44.	582	Строителство	582030	Строител	5820303	Армировка и бетон
45.	582	Строителство	582030	Строител	5820304	Зидария
46.	582	Строителство	582030	Строител	5820305	Мазилки и шпакловки
47.	582	Строителство	582030	Строител	5820307	Външни облицовки и настилки
48.	582	Строителство	582030	Строител	5820309	Бояджийски работи
49.	582	Строителство	582040	Строител-монтажник	5820401	Стоманобетонни конструкции
50.	582	Строителство	582040	Строител-монтажник	5820405	Изоляции в строителството
51.	582	Строителство	582050	Монтажник на водоснабдителни и канализационни мрежи	5820501	Вътрешни ВиК мрежи
52.	762	Социална работа и консултиране	762030	Помощник-възпитател	7620301	Помощник-възпитател в отглеждането и възпитанието на деца
53.	840	Транспортни услуги	840060	Организатор по експлоатация на пристанищата и флота	8400601	Експлоатация на пристанищата и флота
54.	840	Транспортни услуги	840070	Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт	8400701	Експлоатация на автомобилния транспорт

Специалностите от професии, за които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, са определени на основата на съотношението между броя на учениците по специалности от VIII до XII клас в професионални паралелки в държавните и/или общинските училища през учебната 2017/2018 година по данни, предоставени от Центъра за информационно осигуряване на образованието (ЦИОО), и броя на подлежащите на пенсиониране специалисти по данни от регистрите на Националния осигурителен институт (НОИ), по длъжности и единични групи от Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД, 2011), отговарящи на съответните специалности. При съотнасянето на кодовете от НКПД, 2011 към професиите и специалностите от Списъка на професиите в професионалното образование и обучение са взети предвид съществуващите изисквания за определена квалификация, определена степен на професионална квалификация и/или правоспособност. Изключени са специалности, които могат да се упражняват от специалисти с разнообразни по вид и степен квалификации (включително с по-висока степен на професионална квалификация или с квалификация от други професионални направления), такива - без професионална квалификация, както и специалности от професии, при които дисбалансът между броя на завършващите и пенсиониращите се лица зависи до голяма степен от възрастовата структура на наетите лица.